

สรุปข่าว ส่งเสริมการเกษตร

fb กรมส่งเสริมการเกษตร
yt กรมส่งเสริมการเกษตร
x กรมส่งเสริมการเกษตร
twee ศูนย์ข่าวกรมส่งเสริมการเกษตร
agritech.pr@gmail.com

สรุปข่าวกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2567

ส่วนกลาง			
ประเด็น	ลำดับ	หัวข้อข่าว	ช่องทางการเผยแพร่
ทะเบียนเกษตรกร	1	อย่าลืม! ขึ้นทะเบียนเกษตรกร 67 ผ่าน e-Form ทั้งรายเก่า-ใหม่	ช่อง 7
โรคใบร่วง	2	กรมส่งเสริมการเกษตร พุ่งตรงจุด! ฟันไตรโคเดอร์มากำจัดโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา สกัดก่อนลุกลาม เกษตรน่านเร่งหนุนขยายชีวภัณฑ์คุมโรคแก่เกษตรกรในพื้นที่	ThaiPR.net
	3	กรมส่งเสริมการเกษตร พุ่งตรงจุด! ฟันไตรโคเดอร์มากำจัดโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา สกัดก่อนลุกลาม เกษตรน่านเร่งหนุนขยายชีวภัณฑ์คุมโรคแก่เกษตรกรในพื้นที่	newswit
	4	แนะฟันไตรโคเดอร์มากำจัดโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา สกัดก่อนลุกลาม	เดลินิวส์
1 ท้องถิ่น 1 สินค้า เกษตรมูลค่าสูง	5	กรมส่งเสริมการเกษตร เร่งขับเคลื่อนโครงการ “1 ท้องถิ่น 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูง” เดินหน้าพัฒนายกระดับ 83 กลุ่มนำร่องด้านพืชยึดหลัก ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้	ThailandPlus
	6	กรมส่งเสริมการเกษตร เร่งขับเคลื่อนโครงการ “1 ท้องถิ่น 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูง” เดินหน้าพัฒนายกระดับ 83 กลุ่มนำร่องด้านพืช 16 ชนิด ใน 82 ตำบล 77 อำเภอ 40 จังหวัด ยึดหลัก ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้	เกษตรทำกิน
หนอนหัวด้ามะพร้าว	7	อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรร่วมกับอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ผนึกกำลังป้องกันการระบาดของหนอนหัวด้ามะพร้าว และเตรียมความพร้อมรองรับการส่งออกทุเรียนภาคตะวันออก	ThailandPlus
วันเก็บเกี่ยวทุเรียน	8	ประกาศวันเก็บเกี่ยวทุเรียนภาคตะวันออก 3 จังหวัด ปี 67 ประเดิมจากพันธุ์กระดุมก่อน 15 เม.ย.นี้	ThailandPlus
	9	กรมส่งเสริมการเกษตร ประกาศวันเก็บเกี่ยวทุเรียนภาคตะวันออก 3 จังหวัดในช่วงต้นฤดูการปี 2567	NBT connect
สร้างสมดุลในดิน	10	กรมส่งเสริมการเกษตร ชวนเกษตรกรสร้างสมดุลในดิน ยกระดับคุณภาพผลผลิต	กรมประชาสัมพันธ์
ไม้ผล	11	แนะวิธีดูแลรักษา “ไม้ผล” ให้ผ่านพ้นช่วงฤดูแล้ง	เทคโนโลยีชาวบ้าน
ถั่วเขียว	12	ถั่วเขียวสายพันธุ์ใหม่ KUMU พืชหลังนา 'สร้างรายได้เกษตรกร' ลืมตาอ้าปาก	ไทยโพสต์

ส่วนภูมิภาค			
ประเด็น	ลำดับ	หัวข้อข่าว	ช่องทางการเผยแพร่
หยุดเผา	13	เกษตรลำปาง แนะนำเกษตรกรหยุดเผาในพื้นที่การเกษตรอย่างยั่งยืนด้วย 9 ทางเลือก จัดการเศษวัสดุทางการเกษตรภายใต้ 3R Model	กรมประชาสัมพันธ์
	14	เกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ เดินหน้ารณรงค์ส่งเสริมหยุดเผาในพื้นที่เกษตร สร้างจิตสำนึกของเกษตรกรให้หยุดเผาในพื้นที่การเกษตร	NBT connect
โรคขอบใบแห้งในข้าว	15	สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประชาสัมพันธ์ โรคขอบใบแห้งในข้าว (Bacterial Leaf Blight Disease) สาเหตุ : เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย <i>Xanthomonas oryzae</i> pv. <i>oryzae</i>	กรมประชาสัมพันธ์

อย่าลืม! ขึ้นทะเบียนเกษตรกร 67 ผ่าน e-Form ทั้งรายเก่า-ใหม่

ขึ้นทะเบียนเกษตรกร **2567** ผ่าน **e-Form** ทั้งรายเก่า-ใหม่ ปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เตรียมพร้อมรับสิทธิช่วยเหลือจากรัฐ

ขึ้นทะเบียนเกษตรกร 2567 ออนไลน์ ลงทะเบียนเกษตรกรรายใหม่ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ย้ำเกษตรกรทุกคน ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือเยียวยาจากรัฐบาล กรณีแปลงปลูกพืชเสียหายจากการประสบภัยพิบัติด้านพืช ตามระเบียบกระทรวงการคลัง และได้รับสิทธิต่าง ๆ ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เกษตรกรสามารถแจ้ง**ขึ้นทะเบียนเกษตรกร 2567** ได้เมื่อทำการเพาะปลูกแล้ว 15 วัน หากเป็นไม้ผลหรือไม้ยืนต้น ให้แจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้เมื่อทำการเพาะปลูกแล้ว 30 วัน และปรับปรุงข้อมูลทุกปีให้เป็นปัจจุบัน สำหรับเกษตรกรรายย่อยที่มีเนื้อที่การเพาะปลูกขั้นต่ำแต่ละชนิดไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ โดยเกษตรกรต้องยืนยันว่ามีรายได้ที่คาดว่าจะได้รับจากการประกอบการเกษตรตามที่แจ้งขึ้นทะเบียนดังกล่าวในรอบปีเพาะปลูกนั้น ๆ เกิน 8,000 บาท ขึ้นไป

จำนวนเนื้อที่ขั้นต่ำที่รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

- ข้าว พืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น นาเกลือตั้งแต่ 1 ไร่ขึ้นไป
- ผัก สมุนไพร ไม้ดอก ไม้ประดับตั้งแต่ 1 งานขึ้นไป
- ปลูกพืชในโรงเรือนตั้งแต่ 72 ตรม. ขึ้นไป
- เพาะเห็ด ทำผักออก ตั้งแต่ 30 ตร.ม.ขึ้นไป
- เลี้ยงพันธุ์ ฝูงโพรง ใดๆ อย่างหนึ่ง จำนวนตั้งแต่ 10 ฝูง ขึ้นไป
- ชันโรง 20 ฝูง ขึ้นไป
- ครึ่ง 5 ต้น (ไม้ยืนต้น) ขึ้นไป
- ใส่เดือน จิ้งหรีด ตัวงาใดๆ อย่างหนึ่ง ตั้งแต่ 30 ตร.ม. ขึ้นไป

สำหรับเกษตรกรรายใหม่ ติดต่อขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงปลูก หรือช่องทางออนไลน์ ผ่านระบบ e-Form ที่เว็บไซต์ efarmer.doe.go.th ขึ้นตอนดังนี้

1. กดแถบสีเหลือง "ขึ้นทะเบียน"
2. ระบบเข้าสู่หน้า "ลงทะเบียนเกษตรกร"
3. กรอกข้อมูลส่วนตัว
4. อ่านข้อกำหนดและข้อปฏิบัติ จากนั้นกดตกลงยืนยัน
5. กดลงทะเบียน

ทั้งนี้เมื่อผ่านการตรวจสอบข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ซึ่งใช้เวลาประมาณ 5 วันทำการแล้ว เกษตรกรจะสามารถยื่นทะเบียนเกษตรกรและติดตามผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผ่านระบบได้ วิธีตรวจสอบดังนี้

- 1.กรอกเลขบัตรประชาชน 13 หลัก
- 2.ใส่รหัสผ่าน
- 3.คลิกเข้าระบบ

เมื่อขึ้นทะเบียนเกษตรกร **2567** ออนไลน์ เรียบร้อยแล้ว สามารถตรวจสอบสถานะทะเบียนเกษตรกรได้ด้วยตนเอง ดังนี้

- 1.กดเลือก "ตรวจสอบ" ในแถบตรวจสอบสถานะเกษตรกร
- 2.กรอกเลขบัตรประชาชน 13 หลัก และ รหัสหลังบัตรประชาชน
- 3.จากนั้นกดเลือก "ตรวจสอบ"

กรณีขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่สำนักงานเกษตรอำเภอ ขั้นตอนดังนี้

- 1.ยื่นแบบ ทบก.01 พร้อมด้วยบัตรประชาชนตัวจริง และสำเนาหลักฐานถือครองที่ดิน ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ดัดแปลงปลูกหรือจุดนัดหมายที่สำนักงานเกษตรอำเภอนั้น ๆ กำหนด

นอกจากนี้ท่านสามารถติดต่อผู้นำชุมชนหรือตัวแทนอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เพื่อทำเรื่องขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้

ส่วนเกษตรกรรายเดิมและใช้แปลงเดิม สามารถปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ผ่าน แอปพลิเคชัน DOAE Farmbook โดยใช้รหัสทะเบียนเกษตรกรซึ่งระบุอยู่ในทะเบียนเกษตรกรลงชื่อเข้าใช้งานแอปฯ ทำได้ด้วยตัวเองผ่าน 6 ขั้นตอนดังนี้

- 1.ดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน Farmbook ทั้งระบบ Android และ iOS
- 2.กดเลือกเมนูแจ้งปลูก
- 3.เลือกแปลงปลูก ที่ต้องการแจ้งปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
- 4.เลือกพืช ที่ต้องการแจ้งปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
- 5.กรอกข้อมูล ต่าง ๆ ให้ครบถ้วน
- 6.กดบันทึก

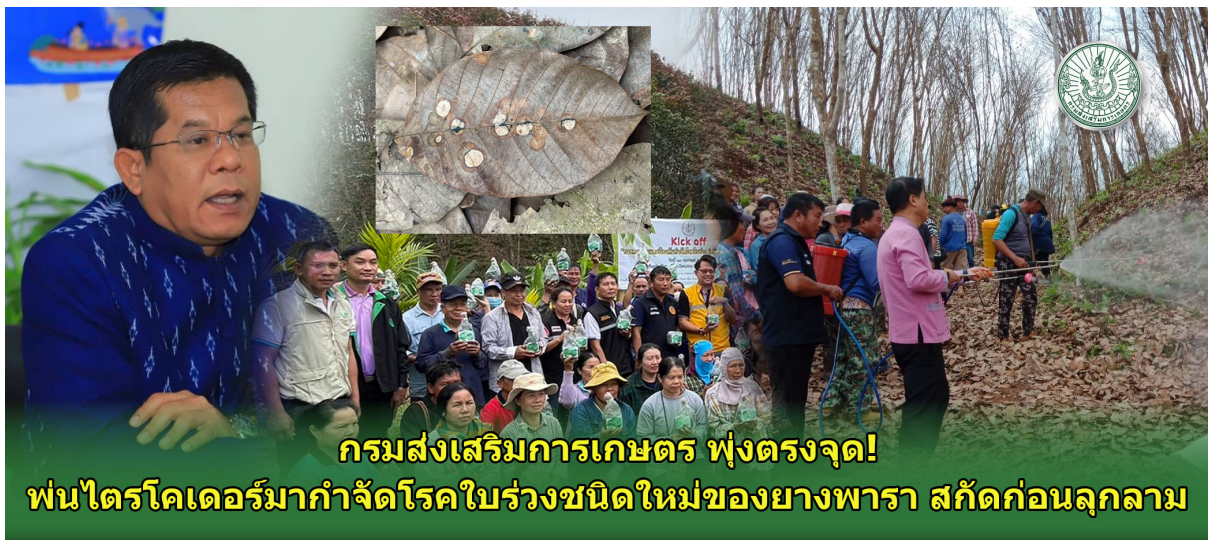
การตรวจสอบสถานะความเป็นเกษตรกรและสมาชิกครัวเรือน เฉพาะที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตรเท่านั้น (ซึ่งการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมีหลายหน่วยงานรับผิดชอบ ขึ้นอยู่กับบทบาทและภารกิจของแต่ละหน่วยงาน)

ทะเบียนเกษตรกร คือ ข้อมูลของครัวเรือนผู้ประกอบการเกษตรที่แสดงถึงสถานภาพและการประกอบอาชีพการเกษตรของครัวเรือน วัตถุประสงค์ในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเพื่อจัดทำข้อมูลการเกษตรให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง และเป็นข้อมูลเอกภาพให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ ในการนำไปใช้วางแผนพัฒนาการเกษตร กำหนดนโยบาย การจัดการด้านการผลิต การตลาด การส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงเป้าหมาย โดยผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้แล้ว จะได้รับความสะดวกในการใช้สิทธิขอรับการสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือรับบริการต่าง ๆ จากภาครัฐ

ThaiPR.NET

กรมส่งเสริมการเกษตร พุ่งตรงจุด! ฟันไทรโคเดอรั่มกำจัดโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา สกัดก่อนลุกลาม เกษตรน่านเร่งหนุนขยายชีวภัณฑ์คุมโรคแก่เกษตรกรในพื้นที่

นายพิทักษ์ อุ่นจิตตพันธ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า จากสถานการณ์เมื่อปลายปีที่ผ่านมาภาคใต้ของประเทศไทยเผชิญกับมรสุม และภาคเหนือถูกมวลอากาศเย็นเข้าปกคลุม ซึ่งเป็นสภาพอากาศที่เหมาะสมต่อการเกิดโรคพืชที่มีสาเหตุจากเชื้อรา โดยเฉพาะโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารานั้น มักพบระบาดในช่วงที่มีความชื้นสูง และเชื้อราสาเหตุสามารถแพร่กระจายได้โดยลม ฝน การเคลื่อนย้ายกล้าพันธุ์หรือวัสดุปลูกในแปลงที่เกิดโรค ตลอดจนมีพืชอาศัยค่อนข้างหลากหลาย เช่น วัชพืช สมุนไพร พืชผักสวนครัว ไม้ผลบางชนิด และพืชจำพวกเฟิน เป็นต้น ทำให้เชื้อราสาเหตุของโรคสะสมอยู่ในสภาพแวดล้อมได้มากขึ้น เกษตรกรจึงต้องหมั่นสำรวจสวนยางพารา รวมทั้งเฝ้าระวังและสำรวจพืชปลูกในบริเวณสวนยางหรือพื้นที่ใกล้เคียงอย่างสม่ำเสมอ ขณะนี้กรมส่งเสริมการเกษตรรับทราบรายงานสถานการณ์การแพร่กระจายของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพาราในกลุ่มจังหวัดที่ปลูกยางพาราในภาคใต้ และจังหวัดน่านซึ่งอยู่ในภาคเหนือ จึงเร่งสั่งการให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอและสำนักงานเกษตรจังหวัดน่านลงพื้นที่ช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการกำจัดโรคดังกล่าวแก่เกษตรกร โดยด่วนที่สุด

📌 📺 📞 กรมส่งเสริมการเกษตร

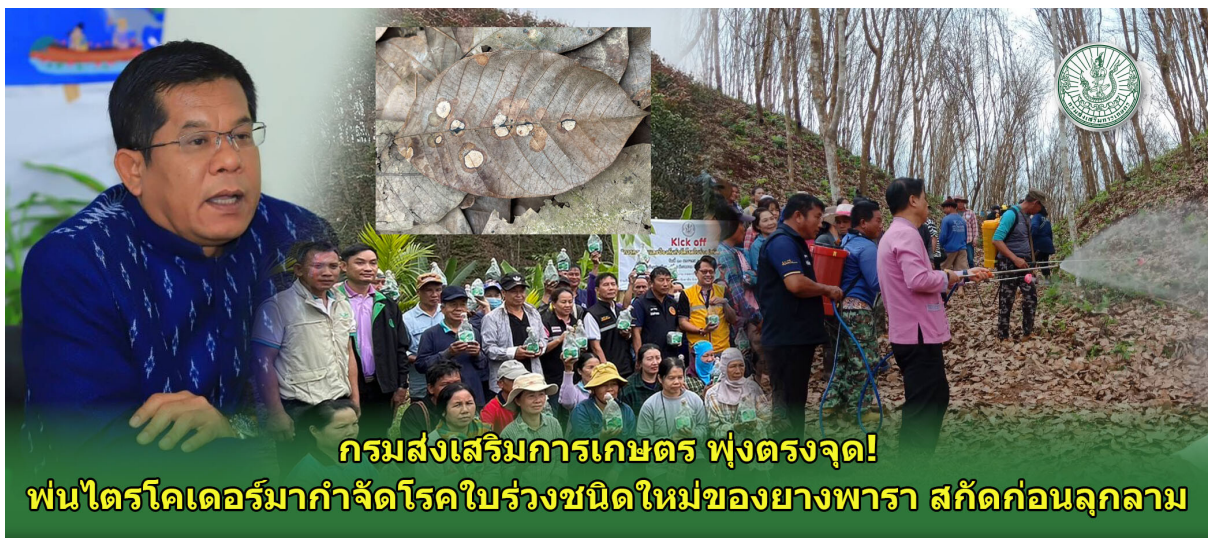
ล่าสุดกรมส่งเสริมการเกษตร โดยศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดเชียงใหม่ ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน ได้นำไทรโคเดอรั่มพร้อมใช้งานลงพื้นที่ไปยังตำบลยอด อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน และดำเนินการฉีดพ่นเพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุ เพื่อควบคุมการลุกลามของโรครดดังกล่าวในสวนยางพาราของ

เกษตรกรเรียบร้อยแล้ว พร้อมถ่ายทอดความรู้และวิธีการรับมือกับโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพาราให้แก่เกษตรกร ในกิจกรรม **Kick off “การควบคุมและป้องกันกำจัดโรคใบร่วง (ชนิดใหม่) ยางพารา”** ที่ดำเนินการร่วมกับการยางแห่งประเทศไทย จังหวัดน่าน โดยจัดขึ้น ณ แปลงของนางกาญจนา อินทรกำเนิด บ้านปางสำน หมู่ที่ 4 ตำบลยอด อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน มีเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ราว 47 ราย

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวอีกว่า สำหรับแผนการดำเนินการต่อเนื่องนั้น ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดเชียงใหม่ ได้สนับสนุนหัวเชื้อราไตรโคเดอร์มาให้แก่สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน ซึ่งจะดำเนินการส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะขยายเชื้อดังกล่าวและนำไปใช้งานยังแปลงเพาะปลูกหรือสวนยางพาราที่พบอาการของโรคต่อไป โดยการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาจะช่วยควบคุมเชื้อราสาเหตุที่ยังคงมีชีวิตอยู่บนใบยางพาราที่ร่วงหล่นบริเวณพื้น ดังนั้นเกษตรกรควรหว่านหรือฉีดพ่นเชื้อราไตรโคเดอร์มาให้ครอบคลุมบนใบยางพาราที่ร่วงหล่นทั่วทั้งแปลง ติดต่อกันอย่างต่อเนื่องทุก 3 เดือน ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอจะลงพื้นที่ตรวจสอบ และติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์ เพื่อรายงานความก้าวหน้าให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบพร้อมขับเคลื่อนงานให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดแก่พี่น้องเกษตรกรต่อไป ทั้งนี้ สำหรับเกษตรกรที่ต้องการคำแนะนำหรือความช่วยเหลือสามารถติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอและสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้เคียง

กรมส่งเสริมการเกษตร พุ่งตรงจุด! ฟันไทรโคเดอร์มากำจัดโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา สกัดก่อนลุกลาม เกษตรน่านเร่งหนุนขยายชีวภัณฑ์คุมโรคแก่เกษตรกรในพื้นที่

นายพีทัศน์ อุ่นจิตตพันธ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า จากสถานการณ์เมื่อปลายปีที่ผ่านมาภาคใต้ของประเทศไทยเผชิญกับมรสุมและภาคเหนือถูกมวลอากาศเย็นเข้าปกคลุม ซึ่งเป็นสภาพอากาศที่เหมาะสมต่อการเกิดโรคพืชที่มีสาเหตุจากเชื้อรา โดยเฉพาะโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา นั้น มักพบระบาดในช่วงที่มีความชื้นสูง และเชื้อราสาเหตุสามารถแพร่กระจายได้โดยลม ฝน การเคลื่อนย้ายกล้าพันธุ์หรือวัสดุปลูกในแปลงที่เกิดโรค ตลอดจนมีพืชอาศัยค่อนข้างหลากหลาย เช่น วัชพืช สมุนไพร พืชผักสวนครัว ไม้ผลบางชนิด และพืชจำพวกเฟิน เป็นต้น ทำให้เชื้อราสาเหตุของโรคสะสมอยู่ในสภาพแวดล้อมได้มากขึ้น เกษตรกรจึงต้องหมั่นสำรวจสวนยางพารา รวมทั้งเผ่าระวังและสำรวจพืชปลูกในบริเวณสวนยางหรือพื้นที่ใกล้เคียงอย่างสม่ำเสมอ ขณะนี้กรมส่งเสริมการเกษตร รับทราบรายงานสถานการณ์การแพร่กระจายของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพาราในกลุ่มจังหวัดที่ปลูกยางพาราในภาคใต้ และจังหวัดน่านซึ่งอยู่ในภาคเหนือ จึงเร่งสั่งการให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรสำนักงานเกษตรอำเภอและสำนักงานเกษตรจังหวัดน่านลงพื้นที่ช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการกำจัดโรคดังกล่าวแก่เกษตรกรโดยด่วนที่สุด

**กรมส่งเสริมการเกษตร พุ่งตรงจุด!
ฟันไทรโคเดอร์มากำจัดโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา สกัดก่อนลุกลาม**

ล่าสุดกรมส่งเสริมการเกษตร โดยศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดเชียงใหม่ ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน ได้นำไทรโคเดอร์มาพร้อมใช้งานลงพื้นที่ไปยังตำบลยอด อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน และดำเนินการฉีดพ่นเพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุ เพื่อควบคุมการลุกลามของโรคดังกล่าวในสวนยางพาราของเกษตรกรเรียบร้อยแล้ว พร้อมถ่ายทอดความรู้และวิธีการรับมือกับโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพาราให้แก่เกษตรกรในกิจกรรม Kick off "การควบคุมและป้องกันกำจัดโรคใบร่วง (ชนิดใหม่) ยางพารา" ที่ดำเนินการร่วมกับการยางแห่งประเทศไทย จังหวัดน่าน โดยจัดขึ้น ณ แปลงของนางกาญจนา อินทรกำเนิด บ้านปางสำน หมู่ที่ 4 ตำบลยอด อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน มีเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่เข้ามาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ราว 47 ราย

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวอีกว่า สำหรับแผนการดำเนินการต่อเนืองนั้น ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดเชียงใหม่ ได้สนับสนุนหัวเชื้อราไทรโคเดอร์มาให้แก่สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน ซึ่งจะดำเนินการส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะขยายเชื้อดังกล่าวและนำไปใช้งานยังแปลงเพาะปลูกหรือสวนยางพาราที่พบอาการของโรคต่อไป โดยการใช้เชื้อราไทรโคเดอร์มาจะช่วยควบคุมเชื้อราสาเหตุที่ยังคงมีชีวิตรอดอยู่บนใบยางพาราที่ร่วงหล่นบริเวณพื้น ดังนั้นเกษตรกรควรหว่านหรือฉีดพ่นเชื้อราไทรโคเดอร์มาให้ครอบคลุมบนใบยางพาราที่ร่วงหล่นทั่วทั้งแปลง ติดต่อกันอย่างต่อเนื่องทุก 3 เดือน ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอจะลงพื้นที่ตรวจสอบ และติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์ เพื่อรายงานความก้าวหน้าให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบพร้อมขับเคลื่อนงานให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดแก่พี่น้องเกษตรกรต่อไป ทั้งนี้ สำหรับเกษตรกรที่ต้องการคำแนะนำหรือความช่วยเหลือสามารถติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอและสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้เคียง

แนะนำไตรโคเดอร์มากำจัดโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา สกัดก่อนลูกกลม

นายรพีทัศน์ อุ่นจิตตพันธ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า จากสถานการณ์เมื่อปลายปีที่ผ่านมา ภาคใต้ของประเทศไทยเผชิญกับมรสุม และภาคเหนือถูกมวลอากาศเย็นเข้าปกคลุม ซึ่งเป็นสภาพอากาศที่เหมาะสมต่อการเกิดโรคพืชที่มีสาเหตุจากเชื้อรา โดยเฉพาะโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารานั้น มักพบระบาดในช่วงที่มีความชื้นสูง และเชื้อราสาเหตุสามารถแพร่กระจายได้โดยลม ผ่น การเคลื่อนย้ายกล้าพันธุ์หรือวัสดุปลูกในแปลงที่เกิดโรค ตลอดจนมีพืชอาศัยค่อนข้างหลากหลาย เช่น วัชพืช สมุนไพร พืชผักสวนครัว ไม้ผลบางชนิด และพืชจำพวกเฟิน เป็นต้น ทำให้เชื้อราสาเหตุของโรคสะสมอยู่ในสภาพแวดล้อมได้มากขึ้น เกษตรกรจึงต้องหมั่นสำรวจสวนยางพารา รวมทั้งเฝ้าระวังและสำรวจพืชปลูกในบริเวณสวนยางหรือพื้นที่ใกล้เคียงอย่างสม่ำเสมอ ขณะนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรรับทราบรายงานสถานการณ์การแพร่กระจายของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพาราในกลุ่มจังหวัดที่ปลูกยางพาราในภาคใต้ และจังหวัดน่านซึ่งอยู่ในภาคเหนือ จึงเร่งสั่งการให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรสำนักงานเกษตรอำเภอและสำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน ลงพื้นที่ช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการกำจัดโรคดังกล่าวแก่เกษตรกรโดยด่วนที่สุด

ล่าสุดกรมส่งเสริมการเกษตร โดยศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดเชียงใหม่ ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน ได้นำไตรโคเดอร์มาพร้อมใช้งานลงพื้นที่ไปยังตำบลยอด อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน และดำเนินการฉีดพ่นเพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุ เพื่อควบคุมการลุกลามของโรคดังกล่าวในสวนยางพาราของเกษตรกรเรียบร้อยแล้ว พร้อมถ่ายทอดความรู้และวิธีการรับมือกับโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพาราให้แก่เกษตรกรในกิจกรรม Kick off “การควบคุมและป้องกันกำจัดโรคใบร่วง (ชนิดใหม่) ยางพารา” ที่ดำเนินการร่วมกับการยางแห่งประเทศไทย จังหวัดน่าน โดยจัดขึ้น ณ แปลงของนางกาญจนา อินทรกำเนิด บ้านปางสำน หมู่ที่ 4 ตำบลยอด อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน มีเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ราว 47 ราย

สำหรับแผนการดำเนินการต่อเนื่องนั้น ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดเชียงใหม่ ได้สนับสนุนหัวเชื้อราไตรโคเดอร์มาให้แก่สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน ซึ่งจะดำเนินการส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะขยายเชื้อดังกล่าว และนำไปใช้งานยังแปลงเพาะปลูกหรือสวนยางพาราที่พบอาการของโรคต่อไป โดยการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาจะช่วยควบคุมเชื้อราสาเหตุที่ยังคงมีชีวิตอยู่บนใบยางพาราที่ร่วงหล่นบริเวณพื้น ดังนั้น เกษตรกรควรหว่านหรือฉีดพ่นเชื้อราไตรโคเดอร์มาให้ครอบคลุมบนใบยางพาราที่ร่วงหล่นทั่วทั้งแปลง ติดต่อกันอย่างต่อเนื่องทุก 3 เดือน ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอจะลงพื้นที่ตรวจสอบ และติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์ เพื่อรายงานความก้าวหน้าให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบพร้อมขับเคลื่อนงานให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดแก่พี่น้องเกษตรกรต่อไป ทั้งนี้ สำหรับเกษตรกรที่ต้องการคำแนะนำหรือความช่วยเหลือสามารถติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่สำนักงานเกษตร

**กรมส่งเสริมการเกษตร เร่งขับเคลื่อนโครงการ “1 ท้องถิ่น 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูง”
 เดินหน้าพัฒนายกระดับ 83 กลุ่มนำร่องด้านพืช ยืดหลัก ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่ม
 รายได้**

นายพิรพันธุ์ คอทอง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า สืบเนื่องจากที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายให้หน่วยงานในสังกัดร่วมกันบูรณาการแผนงานและงบประมาณเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง โดยได้จัดทำโครงการสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง “1 ท้องถิ่น 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูง” ในระดับพื้นที่ (ตำบล) อย่างแท้จริง ด้วยการส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่สามารถวิเคราะห์ศักยภาพและโอกาส วางแผนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Value Chain) ตลอดจนถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อยกระดับการผลิตของกลุ่มเกษตรกร เพิ่มมูลค่าของสินค้าเกษตรและบริการเชิงสร้างสรรค์ การบริหารงาน และการมีส่วนร่วมตั้งแต่ในระดับพื้นที่ถึงระดับส่วนกลางในการขับเคลื่อนและพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้ นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของประเทศให้เข้มแข็งตามเจตนารมณ์ของรัฐบาล “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” อย่างยั่งยืน กรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะคณะทำงานขับเคลื่อนนโยบายสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง 1 ท้องถิ่น 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้านพืช แมลงเศรษฐกิจ และบริการเชิงสร้างสรรค์ จึงได้พิจารณาคัดเลือกพื้นที่และสินค้าเกษตร มูลค่าสูง จำนวน 83 กลุ่ม ที่มีศักยภาพ ประกอบไปด้วยสินค้า 16 ชนิดพืช จาก 82 ตำบล 77 อำเภอ 40 จังหวัด นำร่องดำเนินการพัฒนายกระดับและต่อยอดในปี 2567 โดยจัดอยู่ในกลุ่มที่ 1 กลุ่มสินค้าเกษตรมูลค่าสูงเพื่อส่งออก ที่มีการรวมกลุ่มกันผลิต รวมกลุ่มกันจำหน่าย และมีตลาดในต่างประเทศ จำนวน 82 กลุ่ม โดยมีแนวทางการขับเคลื่อน คือ พัฒนาศักยภาพตามมาตรฐานการส่งออก ขยายตลาดและขยายฐานการผลิตเพื่อการส่งออก สนับสนุนกลไกการรวบรวม การคัดบรรจุ การขนส่งเพื่อการส่งออก อำนวยความสะดวกการตรวจรับรองมาตรฐาน มาตรการทางภาษี การขนส่งสินค้าข้ามแดน และอื่น ๆ และจัดอยู่ในกลุ่มที่ 2 กลุ่มสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ที่มีการแปรรูปเป็นสินค้าที่มีตลาดภายในประเทศมีการจำหน่ายเป็นผลผลิตโดยตรงหรือมีการแปรรูป ซึ่งถือเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการจะส่งออกสูง จำนวน 1 กลุ่ม โดยมีแนวทางการขับเคลื่อน คือ พัฒนาระบบการผลิตและการแปรรูป โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับห่วงโซ่มูลค่าให้สูงขึ้น ส่งเสริมการผลิตอาหาร Future Food และ Function Food บูรณาการความร่วมมือกับสถานศึกษา เพื่อนำงานวิจัยสู่การถ่ายทอด และส่งเสริมการตลาดภายในประเทศทั้งออนไลน์ และออฟไลน์

อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวอีกว่า โครงการสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง “1 ท้องถิ่น 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูง” มีกรอบระยะเวลาดำเนินการ 4 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 – 2570) มีเป้าหมายเมื่อสิ้นสุดโครงการสามารถสร้างสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูงด้านพืช แมลงเศรษฐกิจ และบริการเชิงสร้างสรรค์ รวมทั้งด้านปศุสัตว์ และด้านประมง ได้ไม่น้อยกว่า 500 ตำบล เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น 3 เท่า ภายในปี 2570 สามารถลดปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาดได้ในระยะยาว กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเอง และสามารถขยายผลสู่เกษตรกรกลุ่มอื่นได้ โดยจะเร่งขับเคลื่อนตามข้อสั่งการของร้อยเอก ชรินทร์ พรหมผลิ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้เน้นย้ำในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารนโยบายสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง 1 ท้องถิ่น 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ครั้งที่ 1/2567 ณ ห้องประชุม 134 – 134 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา ให้ทุกหน่วยงานบูรณาการจัดทำแผนในเชิงรุก และโครงการดังกล่าวสามารถเห็นผลเป็นรูปธรรมได้ภายใน 3 เดือน

ทั้งนี้ ภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ให้ความสำคัญอย่างมากในการดูแลพี่น้องเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้อยู่ดีมีสุข มีรายได้อย่างมั่นคง ภาคเกษตรไทยจะต้องแข็งแกร่ง มีศักยภาพการแข่งขันที่ทัดเทียมหรือดีกว่าสินค้าเกษตรต่างประเทศ โดยมีนโยบายและงานหลักสำคัญ โดยเฉพาะการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลด้านการเกษตรไปสู่การปฏิบัติให้เป็นผลสำเร็จระดับสินค้าเกษตร เสริมศักยภาพเกษตรกร เนื่องจากภาคเกษตรเป็นภาคเศรษฐกิจหลักสำคัญ มีประชากรอยู่ในภาคเกษตรจำนวนมาก แต่ยังขาดการพัฒนาที่เหมาะสม เกษตรกรบางส่วนยังทำเกษตรแบบดั้งเดิมที่มีผลตอบแทนต่ำ ดังนั้น เพื่อเป็นการยกระดับรายได้ของเกษตรกรเพิ่มขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงกำหนดแนวทางในการปรับเปลี่ยนไปสู่การปลูกพืชที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงขึ้น โดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวขึ้น

กรมส่งเสริมการเกษตร เร่งขับเคลื่อนโครงการ “1 ท้องถิ่น 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูง” เดินหน้าพัฒนาเกษตรกร 83 กลุ่มนำร่องด้านพืช 16 ชนิด ใน 82 ตำบล 77 อำเภอ 40 จังหวัด ยึดหลัก ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้

นายพีรพันธุ์ คอทอง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า สืบเนื่องจากที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายให้หน่วยงานในสังกัดร่วมกัน บูรณาการแผนงานและงบประมาณเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง โดยได้จัดทำโครงการสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง “1 ท้องถิ่น 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูง” ในระดับพื้นที่ (ตำบล) อย่างแท้จริง ด้วยการส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ที่สามารถวิเคราะห์ศักยภาพและโอกาส วางแผนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Value Chain)

ตลอดจนเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อยกระดับการผลิตของกลุ่มเกษตรกร เพิ่มมูลค่าของสินค้าเกษตรและบริการเชิงสร้างสรรค์ การบริหารงาน และการมีส่วนร่วมตั้งแต่ในระดับพื้นที่ถึงระดับส่วนกลางในการขับเคลื่อนและพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้ นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของประเทศให้เข้มแข็งตามเจตนารมณ์ของรัฐบาล “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” อย่างยั่งยืน

กรมส่งเสริมการเกษตร ในฐานะคณะทำงานขับเคลื่อนนโยบายสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง 1 ท้องถิ่น 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้านพืช แมลง เศรษฐกิจ และบริการเชิงสร้างสรรค์ จึงได้พิจารณาคัดเลือกพื้นที่และสินค้าเกษตร มูลค่าสูง จำนวน 83 กลุ่ม ที่มีศักยภาพ ประกอบไปด้วยสินค้า 16 ชนิดพืช จาก 82 ตำบล 77 อำเภอ 40 จังหวัด นำร่องดำเนินการพัฒนาเกษตรกรและต่อยอดในปี 2567 โดยจัดอยู่ในกลุ่มที่ 1 กลุ่มสินค้าเกษตรมูลค่าสูงเพื่อส่งออก ที่มีการรวมกลุ่มกันผลิต รวมกลุ่มกันจำหน่าย และมีตลาดในต่างประเทศ จำนวน 82 กลุ่ม

พีรพันธุ์ คอทอง

โดยมีแนวทางการขับเคลื่อน คือ พัฒนาสินค้าที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการส่งออก ขยายตลาดและขยายฐานการผลิตเพื่อการส่งออก สนับสนุนกลไก การรวบรวม การคัดบรรจุ การขนส่งเพื่อการส่งออก อำนวยความสะดวกการตรวจรับรองมาตรฐาน มาตรการทางภาษี การขนส่งสินค้าข้ามแดน และอื่น ๆ และจัดอยู่ในกลุ่มที่ 2 กลุ่มสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ที่มีการแปรรูปเป็นสินค้าที่มีตลาดภายในประเทศมีการจำหน่ายเป็นผลผลิตโดยตรงหรือมีการแปรรูป ซึ่งถือเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการจะส่งออกสูง จำนวน 1 กลุ่ม

ทั้งนี้ มีแนวทางการขับเคลื่อน คือ พัฒนาระบบการผลิตและการแปรรูป โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับห่วงโซ่มูลค่าให้สูงขึ้น ส่งเสริมการผลิตอาหาร **Future Food** และ **Function Food** บูรณาการความร่วมมือกับสถานศึกษา เพื่อนำงานวิจัยสู่การค้าถ่ายทอด และส่งเสริมการตลาดภายในประเทศทั้งออนไลน์ และออฟไลน์

นายพีรพันธุ์ กล่าวอีกว่า โครงการสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง “1 ท้องถิ่น 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูง” มีกรอบระยะเวลาดำเนินการ 4 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 – 2570) มีเป้าหมายเมื่อสิ้นสุดโครงการสามารถสร้างสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูงด้านพืช แมลงเศรษฐกิจ และบริการเชิงสร้างสรรค์ รวมทั้งด้านปศุสัตว์ และด้านประมง ได้ไม่น้อยกว่า 500 ตำบล เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น 3 เท่า ภายในปี 2570 สามารถลดปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาดได้ในระยะยาว กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเอง และสามารถขยายผลสู่เกษตรกรกลุ่มอื่นได้

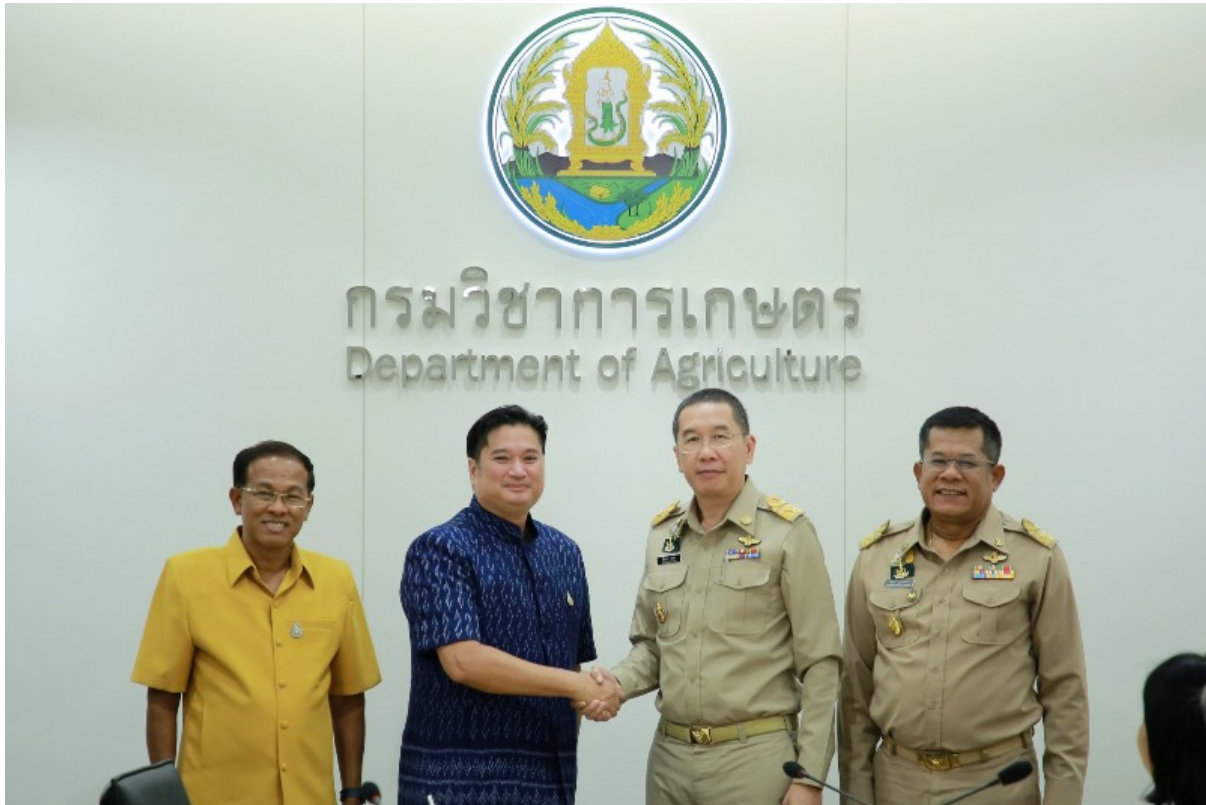
สำหรับภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ให้ความสำคัญอย่างมากในการดูแลพี่น้องเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้อยู่ดีมีสุข มีรายได้อย่างมั่นคง ภาคเกษตรไทยจะต้องแข็งแกร่ง มีศักยภาพการแข่งขันที่ทัดเทียมหรือดีกว่าสินค้าเกษตรต่างประเทศ โดยมีนโยบายและงานหลักสำคัญ โดยเฉพาะการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลด้านการเกษตรไปสู่การปฏิบัติให้เป็นผลสำเร็จยกระดับสินค้าเกษตร เสริมศักยภาพเกษตรกร เนื่องจากภาคเกษตรเป็นภาคเศรษฐกิจหลักสำคัญ มีประชากรอยู่ในภาคเกษตรจำนวนมาก แต่ยังขาดการพัฒนาที่เหมาะสม เกษตรกรบางส่วนยังทำเกษตรแบบดั้งเดิมที่มีผลตอบแทนต่ำ

ดังนั้น เพื่อเป็นการยกระดับรายได้ของเกษตรกรเพิ่มขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงกำหนดแนวทางในการปรับเปลี่ยนไปสู่การปลูกพืชที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงขึ้น โดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวขึ้น

อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรร่วมกับอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ผนึกกำลังป้องกันการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าว และเตรียมความพร้อมรองรับการส่งออกทุเรียนภาคตะวันออก

13 กุมภาพันธ์ 2024 Thailandplus เกษตร - สิ่งแวดล้อม

เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2567 นายพิรพันธ์ คอทอง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร และ นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร พร้อมด้วยผู้บริหารทั้งสองหน่วยงาน ร่วมประชุมติดตามสถานการณ์การระบาดของหนอนหัวดำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ณ ห้องประชุม 2 ชั้น 2 สำนักอธิบดี กรมวิชาการเกษตร และผ่านช่องทางออนไลน์ (Zoom meeting) โดยหารือแนวทางการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนมะพร้าวป้องกันกำจัดหนอนหัวดำ พร้อมรับทราบข้อมูลการระบาดของหนอนหัวดำจากสำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อให้การจัดการควบคุม ป้องกันในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรและกรมวิชาการเกษตรจะร่วมกันผลิตแมลงตัวเบียน (parasitoids) กลุ่มแตนเบียน ซึ่งดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยการเกาะกินแมลงชนิดอื่นที่มีขนาดใหญ่กว่า ทำให้แมลงที่ถูกเกาะกินอ่อนแอและตายไปในที่สุด เช่น แตนเบียนบราคอนเพื่อป้องกันกำจัดหนอนหัวดำมะพร้าว และกำหนดระยะเวลา รวมถึงขอบเขตพื้นที่ในการปล่อยแตนเบียนบราคอน ณ อำเภอบางสะพาน และอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งพบการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าวหนาแน่นในระดับที่มีใบเขียวสมบูรณ์น้อยกว่า 6 ทางใบ โดยเริ่มปล่อยแตนเบียน โคนิโอสัสของกรมวิชาการเกษตรซึ่งเป็นแตนเบียนที่กำจัดเฉพาะหนอนหัวดำ ตามด้วยการปล่อยแตนเบียนบราคอนของกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้แตนเบียนบราคอนกำจัดศัตรูมะพร้าวได้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและไม่ทำลายกันเอง ซึ่งขณะนี้ได้เร่งสั่งการให้เจ้าหน้าที่ที่

เกี่ยวข้องในพื้นที่นำแดนเบียนบราคอนที่ผลิตไว้แล้ว ทขอขปล่อยผู้สวนมะพร้าวของเกษตรกรในสัปดาห์นี้ และปล่อยต่อเนื่องเป็นเวลา 3 สัปดาห์ และประเมินประสิทธิภาพต่อไป นอกจากนี้ ยังได้สั่งการให้สำนักงานเกษตรจังหวัดจัดทีมปฏิบัติการร่วม เพื่อติดตาม สำรวจ เฝ้าระวังเชิงรุกในทุกพื้นที่การปลูกมะพร้าว และสื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจถึงวิธีการดูแล รักษา ควบคุม ป้องกัน ที่ถูกต้อง ถูกเวลา และปลอดภัยต่อระบบอาหาร อย่างไรก็ตาม อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ได้เน้นย้ำให้กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย เร่งผลิตแมลงตัวเบียน เพื่อเตรียมความพร้อมของทรัพยากรสรรพกำลังรองรับสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้คาดการณ์ว่าสถานการณ์จะปรับตัวดีขึ้นต่อจากนี้ไป

จากนั้น อธิบดีทั้งสองหน่วยงาน ยังได้หารือเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับฤดูกาลทุเรียนภาคตะวันออกที่จะออกสู่ตลาด โดยการให้บริการและอำนวยความสะดวกในการขึ้นทะเบียนเกษตรกร การขอรับรองหรือต่ออายุมาตรฐาน GAP และการตรวจสอบความสุกแก่ของทุเรียนตามมาตรฐาน เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศ ภายใต้รูปแบบการปฏิบัติการจันทร์โมเดล ทั้งสามจังหวัดภาคตะวันออกเป็นโอกาสแรก และภาคใต้เป็นลำดับถัดไป

ประกาศวันเก็บเกี่ยวทุเรียนภาคตะวันออก 3 จังหวัด ปี 67 ประเดิมจากพันธุ์กระดุมก่อน 15 เม.ย.นี้

กรมส่งเสริมการเกษตร ประกาศวันเก็บเกี่ยวทุเรียนภาคตะวันออก 3 จังหวัด ปี 67 เพื่อดำเนินการมาตรการควบคุมและป้องกันทุเรียนอ่อน ส่งเสริมเกษตรกรผลิตทุเรียนคุณภาพ สร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภค ประเดิมจากพันธุ์กระดุมก่อน วันที่ 15 เมษายน ตามด้วยพันธุ์ชะนี พวงมณี ในวันที่ 5 พฤษภาคม ขณะที่พันธุ์หมอนทอง วันที่ 20 พฤษภาคม 2567 นายพิรพันธ์ คอทอง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า กรมส่งเสริมการเกษตรให้ความสำคัญกับการผลิตทุเรียนไทยที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของผู้บริโภคมาอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงต้นฤดูกาลทุเรียนปี 2567 นี้ จะมีการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมและป้องกันทุเรียนอ่อนอย่างเข้มงวด ซึ่งที่ผ่านภาคตะวันออก มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาหลายปี ถึงแม้ปีที่ผ่านมาจะได้ผลเป็นที่น่าพอใจ แต่อย่างไรก็ดีการเฝ้าระวังความเสี่ยง ปัญหาทุเรียนอ่อนซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ที่ส่งผลกระทบต่อราคาทุเรียนทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ

อีกทั้งส่งผลด้านลบต่อภาพลักษณ์ทุเรียนไทยในสายตาผู้บริโภค และสร้างความเสียหายต่อธุรกิจการค้าทุเรียนภาคส่วนตลอดห่วงโซ่การผลิตทุเรียน กรมส่งเสริมการเกษตรพร้อมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้ร่วมกันดำเนินการป้องกันทุเรียนอ่อน โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคตะวันออกซึ่งเป็นแหล่งผลิตใหญ่ มีผลผลิตออกสู่ตลาดก่อนพื้นที่อื่น ในขณะที่ช่วงต้นฤดูผลผลิตยังน้อย แต่ผู้บริโภคมีความต้องการซื้อสูง โดยร่วมกับหน่วยงานภาคีทั้งภาครัฐ เอกชน และเกษตรกรวางแผนทางการบริหารจัดการทุเรียนเพื่อการส่งออกภาคตะวันออก กำหนดวันเก็บเกี่ยวทุเรียนภาคตะวันออก ปี 2567

ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นกรอบระยะเวลาในการดำเนินงานตามมาตรการฯ และให้ผลผลิตทุเรียนที่ออกสู่ตลาดมีคุณภาพ คือ พันธุ์กระดุม วันที่ 15 เมษายน 2567 พันธุ์ชะนี และพวงมณี วันที่ 5 พฤษภาคม 2567 พันธุ์หมอนทอง วันที่ 20 พฤษภาคม 2567 โดยได้กำหนดค่าเฉลี่ยของเปอร์เซ็นต์น้ำหนักแห้งในเนื้อทุเรียนแต่ละสายพันธุ์ไว้ ดังนี้ 1) พันธุ์กระดุม ไม่น้อยกว่า 27 เปอร์เซ็นต์ 2) พันธุ์ชะนี ไม่น้อยกว่า 30 เปอร์เซ็นต์ 3) พันธุ์พวงมณี ไม่น้อยกว่า 30 เปอร์เซ็นต์ และ 4) พันธุ์หมอนทอง ไม่น้อยกว่า 32 เปอร์เซ็นต์ อ้างอิงตามมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ทุเรียน (มกษ. 3-2556)

นายพีรพันธ์ กล่าวอีกว่า กรมส่งเสริมการเกษตร โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดจะเป็นหน่วยรับผิดชอบในการจัดทำประกาศร่วมกับจังหวัดต่อไป ในส่วนของเกษตรกรได้มีการขอความร่วมมือก่อนจะเก็บเกี่ยวเกี่ยวตามวันประกาศฯ ให้นำตัวอย่างผลทุเรียนที่จะทำการเก็บเกี่ยวมาให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสถานที่ที่กำหนด เพื่อทำการตรวจวัดเปอร์เซ็นต์น้ำหนักร้างในเนื้อทุเรียนเพื่อออกไปรับรองการตรวจสอบเปอร์เซ็นต์น้ำหนักร้างเนื้อทุเรียน สำหรับใช้เนบไปกับรถขนส่งทุเรียนไปที่สิ่ง/โรงคัดบรรจุ ซึ่งแต่ละจังหวัดอาจมีกำหนดระยะเวลาดำเนินการที่แตกต่างกัน เพื่อให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่จึงขอให้ดำเนินการตามประกาศของแต่ละจังหวัดเป็นหลัก

นอกจากนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรขอเน้นย้ำแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้เกษตรกรใช้บริหารจัดการสวนเพื่อให้ได้ทุเรียนที่มีคุณภาพในแต่ละปี ดังนี้ 1) ตรวจวิเคราะห์ดินและใบพืชเพื่อสามารถให้ปุ๋ยตามผลการวิเคราะห์ ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนและไม่เกิดผลเสียต่อดิน 2) ตัดแต่งช่อดอกและผล เพื่อให้ได้ผลทุเรียนที่มีคุณภาพ ช่วยลดการใช้ปุ๋ย และง่ายต่อการดูแลรักษา 3) ให้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับช่วงเวลาในการพัฒนาผล จะช่วยให้ประหยัดต้นทุนและแรงงานในการจัดการ

4) ช่วยผสมเกสรในช่วงเวลาออกบานพร้อมผสม (ประมาณ 19.00 น.) ช่วยให้ทุเรียนรูปทรงสวยเต็มทรง เป็นที่ต้องการของตลาด และ 5) เก็บเกี่ยวทุเรียนที่สุกแก่เหมาะสม พร้อมจัดการหลังเก็บเกี่ยวที่ถูกต้อง ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพส่งถึงผู้บริโภค จึงขอให้เกษตรกรเฝ้าระวัง และติดตามข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ อันเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาการและคุณภาพของผลทุเรียนอย่างต่อเนื่อง

อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวด้วยว่า ได้กำชับให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้ความรู้เกษตรกรชาวสวนทุเรียนในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงข้อมูลในทุกปี เพื่อให้ภาครัฐสามารถวางแผนการผลิต การตลาด ส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และจัดทำโครงการตามมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกร พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรมีการขอรับรองมาตรฐาน GAP (Good Agricultural Practices) เพื่อให้ได้ผลผลิตทุเรียนที่มีคุณภาพ ปลอดภัยต่อเกษตรกรและผู้บริโภค และยังส่งผลดีต่อการส่งออกทุเรียนไปยังต่างประเทศ

โดยเฉพาะประเทศคู่ค้าที่สำคัญอย่างสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งมีข้อกำหนดขั้นตอนการส่งผลไม้สดจากไทยไปจีนที่เข้มงวด เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อคู่ค้าและผู้บริโภค ทั้งนี้ เกษตรกรสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม และวิธีการขอใบรับรองมาตรฐาน GAP ได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้บ้าน โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

กรมส่งเสริมการเกษตร ประกาศวันเก็บเกี่ยวทุเรียนภาคตะวันออก 3 จังหวัดในช่วงต้นฤดูกาลปี 2567

นายพีรพันธุ์ คอทอง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า กรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมกับหน่วยงานภาคีทั้งภาครัฐ เอกชนและเกษตรกร วางแนวทางการบริหารจัดการทุเรียนเพื่อการส่งออกภาคตะวันออก กำหนดวันเก็บเกี่ยวทุเรียนภาคตะวันออก ปี 2567 เพื่อใช้เป็นกรอบระยะเวลาในการดำเนินงานตามมาตรการฯ เพื่อให้ผลผลิตทุเรียนที่ออกสู่ตลาดมีคุณภาพคือ พันธุ์กระดุม วันที่ 15 เมษายน 2567 พันธุ์ชะนี และพวงมณี วันที่ 5 พฤษภาคม 2567 พันธุ์หมอนทอง วันที่ 20 พฤษภาคม 2567 โดยกำหนดค่าเฉลี่ยของเปอร์เซ็นต์น้ำหนักแห้งในเนื้อทุเรียนแต่ละสายพันธุ์ไว้ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด จะเป็นหน่วยรับผิดชอบ ในการจัดทำประกาศร่วมกับ จังหวัด ในส่วนของเกษตรกร ได้ขอความร่วมมือก่อนจะเก็บเกี่ยวตามวันประกาศฯ ให้ นำตัวอย่างผลทุเรียนที่จะทำการเก็บเกี่ยวมาให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสถานที่ที่กำหนด เพื่อทำการตรวจวัดเปอร์เซ็นต์น้ำหนักแห้งในเนื้อทุเรียนเพื่อออกใบรับรองการตรวจสอบเปอร์เซ็นต์น้ำหนักแห้งเนื้อทุเรียน สำหรับใช้แนบไปกับรถขนส่งทุเรียนไปที่ล้ง/โรงคัดบรรจุ ซึ่งแต่ละจังหวัดอาจมีกำหนดระยะเวลาดำเนินการที่แตกต่างกัน เพื่อให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ จึงขอให้ดำเนินการตามประกาศของแต่ละจังหวัดเป็นหลัก

อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า ได้กำชับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ให้ความรู้เกษตรกรชาวสวนทุเรียนในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงข้อมูลในทุกปี เพื่อให้ภาครัฐสามารถวางแผนการผลิต การตลาด ส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและจัดทำโครงการตามมาตรการต่างๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกร พร้อมส่งเสริมให้เกษตรกรมีการขอรับรองมาตรฐาน GAP เพื่อให้ได้ผลผลิตทุเรียนที่มีคุณภาพ ปลอดภัยต่อเกษตรกรและผู้บริโภค ส่งผลดีต่อการส่งออกทุเรียนไปยังต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศคู่ค้าอย่างสาธารณรัฐประชาชนจีน ทั้งนี้ เกษตรกร

สามารถติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมและวิธีการขอใบรับรองมาตรฐาน GAP ได้ที่
สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้บ้าน โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

กรมส่งเสริมการเกษตร ชวนเกษตรกรสร้างสมดุลในดิน ยกระดับคุณภาพผลผลิต

12/02/2567 | 469 |

นายพีรพันธ์ คอทอง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวถึงประเด็นความสำคัญของดินต่อการเพาะปลูกพืชว่า “ในโลกของเรามีธาตุอาหารทั้งที่อยู่ในอากาศ ในน้ำ และในดิน อยู่หลากหลายชนิดกว่า 92 ชนิดด้วยกัน โดยมีธาตุอาหารที่พืชต้องการอยู่ถึง 17 ชนิด ซึ่งมีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน ธาตุอาหารบางชนิด หากใส่ปริมาณมากเกินไปทำให้พืชแสดงอาการขาดจุลธาตุบางชนิดได้ รวมทั้ง หากดินมีค่า pH ต่ำกว่า 5.5 หรือดินกรด อาจทำให้ธาตุอาหารบางชนิดละลายออกมามากเกินไปจนเป็นพิษกับพืชได้ ดังนั้น หากเกษตรกรมีการตรวจวิเคราะห์ดิน ปรับค่า pH ของดินให้เหมาะสม เพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน จะทำดินมีโครงสร้างดีขึ้น เกิดสมดุลในดินทั้งด้านกายภาพ เคมี และชีวภาพ พืชจะสามารถใช้ธาตุอาหารได้อย่างเต็มศักยภาพ นำสู่การลดต้นทุนการผลิต เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากผลผลิตที่มีคุณภาพ”

อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวอีกว่า ด้วยความสำคัญของดินและปุ๋ย ซึ่งเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญของการ

ทำการเกษตรให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินงานที่ผ่านมาของกรมส่งเสริมการเกษตรที่ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) ตั้งแต่ปี 2557 โดยปัจจุบันมี ศดปช. ครบทุกอำเภอใน 77 จังหวัด รวมจำนวน 882 ศูนย์ มีสมาชิกมากกว่า 17,640 ราย และมี ศดปช. เครือข่าย เพิ่มขึ้นตามความต้องการของพื้นที่ รวมจำนวน 1,106 ศูนย์ มีสมาชิก ศดปช. เครือข่าย รวมทั้งสิ้น 33,122 ราย ทำหน้าที่เป็นกลไกในการขยายผลการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้องเพื่อลดต้นทุน

การผลิตโดยเกษตรกรเพื่อเกษตรกร โดย ศตปช. ทุกศูนย์ เปิดเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการดิน และการใช้ปุ๋ยของชุมชน ให้บริการตรวจวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบ N P K และ pH ในดินแบบ รวดเร็ว (Soil test kit) พร้อมให้คำแนะนำการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยเบื้องต้น รวมทั้งให้บริการ ผสมปุ๋ย จัดหาปุ๋ยคุณภาพดี ในราคาที่เหมาะสม เพื่อให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยอย่างถูกต้องเหมาะสมกับ ปริมาณธาตุอาหารที่มีอยู่ในดิน และความต้องการของพืช เป็นวิธีการใช้ปุ๋ยแบบแม่นยำเฉพาะพื้นที่ เกษตรกรจึงสามารถลดการใช้ปุ๋ยเคมีลง โดยมีคณะกรรมการ ศตปช. ซึ่งเป็นเกษตรกร บริหารจัดการ กิจกรรมภายในศูนย์ร่วมกัน ในขณะที่เจ้าหน้าที่จะทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง ให้คำปรึกษาแนะนำ ทั้งนี้ ผล การสนับสนุนความรู้ให้แก่เกษตรกรสมาชิก ศตปช. ในปีที่ผ่านมา นั้น ส่งผลให้

1) เกษตรกรใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักการ 4 ถูก คือ ถูกสูตร/ชนิด ถูกอัตรา ถูกเวลา และ ถูกวิธี รวมทั้งมีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ใช้ปุ๋ยแบบผสมผสาน (ใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ และ ปุ๋ยชีวภาพ)

2) เกษตรกรนำเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินไปใช้ในพื้นที่ตนเองคิดเป็นร้อยละ 46.7 และ ได้รับผลผลิตเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.5 ลดต้นทุนปุ๋ยเคมีได้เฉลี่ยร้อยละ 10.2 โดยอ้อยสามารถลด ต้นทุนได้มากที่สุด ถึงร้อยละ 53.2 รองลงมาคือ ข้าว ร้อยละ 36.8

3) เกษตรกรมีการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์และวัสดุอินทรีย์ ได้จำนวน 4.3 ล้านตัน ได้แก่ ปุ๋ยคอก 839,809 ตัน

ปุ๋ยหมัก 331,162 ตัน ปุ๋ยพืชสด 386,367 ตัน ไถกลบตอซังข้าว 2,738,386 ตัน คิดเป็นธาตุอาหาร N จำนวน 48,615 ตัน ธาตุอาหาร P จำนวน 41,616 ตัน และ ธาตุอาหาร K จำนวน 56,593 ตัน

ทั้งนี้ หากเกษตรกรท่านใดสนใจเรียนรู้ด้านการจัดการดินและการใช้ปุ๋ย หรืออยากใช้บริการของ ศตปช. สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่สำนักงานเกษตรจังหวัดหรือสำนักงานเกษตร อำเภอใกล้บ้านท่าน และกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร หมายเลขโทรศัพท์ 0 2955 1515

www.
TECHNOLOGY เทคโนโลยีชาวบ้าน
CHAOBAN.com

แนะวิธีดูแลรักษา “ไม้ผล” ให้ผ่านพ้นช่วงฤดูแล้ง

ปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าสู่ฤดูการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งแล้ว (1 พฤศจิกายน 2566 ถึง 30 เมษายน 2567) ผลกระทบจากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (climate change) และปรากฏการณ์เอลนีโญ อาจส่งผลให้ในบางพื้นที่จะประสบกับสภาวะขาดแคลนน้ำ และปริมาณน้ำต้นทุนอาจจะมีไม่เพียงพอให้ใช้ในระยะเวลา โดยช่วงฤดูแล้งปี 2567 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ประเมินพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำการเกษตรนอกเขตชลประทาน จำนวน 924,438 ไร่ ใน 13 จังหวัด 35 อำเภอ 76 ตำบล

ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตรจึงขอความร่วมมือให้เกษตรกรและประชาชนเตรียมการรับมือ และใช้น้ำอย่างประหยัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยขอให้พี่น้องเกษตรกรปรับตัวตระหนักถึงเรื่องการใช้น้ำอย่างประหยัด ไม่ปลูกพืชฤดูแล้งเกินแผนที่กำหนด พร้อมดูแลรักษาความชื้นในแปลงปลูกพืช สร้างแหล่งน้ำในไร่นา หรือปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเกษตร โดยใช้แนวทางตามศาสตร์พระราชาเพื่อการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน เช่น เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เป็นต้น

X

เนื่องจากปีนี้ สภาพภูมิอากาศของประเทศไทยโดยทั่วไปอาจประสบภาวะอากาศร้อนและแห้งแล้ง โดยเฉพาะพื้นที่ไม่ผลนอกเขตชลประทาน ในพื้นที่ภาคตะวันออกและภาคเหนือ ซึ่งเป็นแหล่งปลูกทุเรียน มังคุด เงาะ ลองกอง ลิ้นจี่ ลำไย หากไม่ผลได้รับน้ำไม่เพียงพออาจทำให้ผลผลิตมีขนาดเล็ก คุณภาพต่ำ ส่งผลกระทบต่อไม่ผลทั้งในแง่ของปริมาณและคุณภาพของผลผลิต ดังนั้น เกษตรกรจึงต้องใส่ใจดูแลสวนไม่ผลเป็นพิเศษ เพื่อให้สวนผลไม่อยู่รอดผ่านพ้นช่วงวิกฤตนี้ไปได้ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรมีข้อเสนอแนะการดูแลไม่ผล ดังนี้

1. การให้น้ำ ควรคำนึงถึงการให้น้ำแบบประหยัดที่สุดคือ ให้น้ำต้นไม้ผล ภายในบริเวณรัศมีทรงพุ่มเท่านั้น อย่าให้น้ำมากจนไหลและไปทั่วสวน ควรให้น้ำแบบระบบน้ำหยดหรือหัวเหวี่ยงขนาดเล็กจะช่วยประหยัดน้ำได้มากกว่าการใช้สายยางรดน้ำ ให้น้ำครั้งน้อยๆ แต่บ่อยครั้ง เพื่อลดการสูญเสียน้ำเปลี่ยนช่วงเวลาการให้น้ำเป็นช่วงกลางคืน เพื่อช่วยให้พืชลดการระเหยน้ำจากการถูกแดดเผา
2. การใช้วัสดุคลุมดิน โดยคลุมจากโคนต้นไม้ผลจนถึงแนวรัศมีทรงพุ่ม วัสดุที่ใช้ได้แก่ ใบไม้แห้งที่ร่วงหล่นจากต้นไม้ผล ใบตองแห้ง ทางมะพร้าว กาบมะพร้าว หญ้าแห้ง เป็นต้น ซึ่งวัสดุคลุมดินจะช่วยชะลออัตราการระเหยของน้ำจากผิวดินให้ช้าลง และวัสดุเหล่านี้จะค่อยๆ ผุพังเป็นอินทรีย์วัตถุ ทำให้ดินร่วนและมีการอุ้มน้ำดีขึ้น กรณีต้นไม้เล็กควรใช้วัสดุช่วยในการพรางแสง เพื่อลดความเข้มแสง หากต้นยังเล็กจะต้องพรางแสงช่วยด้วย
3. การตัดแต่งกิ่ง ไม้ผลที่เก็บเกี่ยวในช่วงต้นฤดูแล้ง หลังการเก็บผลแล้ว ควรตัดแต่งกิ่งให้ทรงพุ่มโปร่ง เพื่อลดการระเหยน้ำทางใบ และช่วยให้การออกดอกติดผลในฤดูต่อไปเป็นไปอย่างต่อเนื่อง สำหรับไม้ผลบางชนิด เช่น พุเรียน หากประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงการติดผล อาจทำให้ต้นโทรมและถึงตายได้ หรือมั่งคุดที่ติดผลแล้ว หากขาดแคลนน้ำผลจะมีขนาดเล็ก ก้นผลจีบ คุณภาพไม่ดี จะต้องรีบทำการตัดทิ้งให้หมด และหาน้ำจากแหล่งอื่นมารดอย่างประหยัดที่สุด
4. การกำจัดวัชพืช ควรกำจัดตั้งแต่ต้นฤดูแล้ง และใช้เศษวัสดุที่แห้งแล้วมาคลุมโคนต้นไม้ผล แต่ในระยะเวลาที่ขาดแคลนน้ำมากๆ ไม่ควรทำการกำจัดวัชพืชหรือไถพรวนดิน เพราะจะทำให้ผิวดินแห้งเร็วมากขึ้นอีก
5. การจัดหาแหล่งน้ำ ควรปรับปรุงบ่อน้ำให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ และสูบน้ำจากแหล่งน้ำใกล้เคียงมาเก็บกักไว้ สำหรับสวนผลไม้ที่อยู่ใกล้ทะเล จำเป็นต้องกักน้ำจืดไว้ เพื่อป้องกันน้ำเค็มที่จะเข้ามาในสวน หมั่นตรวจสอบระบบส่งน้ำ ควบคุมอย่าให้น้ำรั่วไหล หากมีฝักตบขวา จอก แหน หรือสาหร่าย อยู่ในท้องร่องสวนเป็นจำนวนมาก ควรนำขึ้นมาคลุมบริเวณโคนต้นไม้ผลเพื่อรักษาความชื้นได้
6. ไม่ควรใส่ปุ๋ยในช่วงแล้งหากน้ำไม่เพียงพอ เพราะจะเป็นการไปกระตุ้นการเจริญเติบโต ให้แตกใบอ่อนในช่วงแล้งน้ำน้อยจะทำให้พืชมีน้ำไม่พอใช้มากขึ้น ส่งผลทำให้ต้นเหี่ยวเฉาและตายได้
7. การทำแนวกันไฟรอบสวน ควรกำจัดวัชพืชภายในบริเวณสวนไม้ผลให้โล่งเตียนทันทีหลังหมดสิ้นฤดูฝน เก็บเศษหญ้าแห้ง กิ่งไม้แห้ง และใบไม้แห้ง ออกจากแปลงปลูกเอาไปคลุมดินรอบโคน ตัดใต้บริเวณทรงพุ่มไม้ผล เพื่อป้องกันไฟไหม้สวน เตรียมน้ำ ทราบ และอุปกรณ์ดับไฟไว้ให้พร้อม และเก็บไว้ในที่เฉพาะสามารถนำมาใช้งานได้ทันที ฝึกซ้อมคนงานเพื่อการดับไฟได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากฤดูแล้งอากาศร้อนจัดและมีใบไม้แห้งมากมีโอกาสเป็นเชื้อเพลิงอย่างดี

อิสรภาพแห่งความคิด ไทยโพสต์

ถั่วเขียวสายพันธุ์ใหม่ KUMU พืชหลังนา 'สร้าง รายได้เกษตรกร' ลืมตาอ้าปาก

12 กุมภาพันธ์ 2567 เวลา 15:13 น.

จากการสำรวจในปี 2566 พบว่าประเทศไทยมีพื้นที่เพาะปลูกถั่วเหลืองจำนวนกว่า 81,000 ไร่ ถั่วเขียวจำนวนกว่า 713,000 ไร่ และถั่วลิสง จำนวนกว่า 71,000 ไร่ โดยปริมาณผลผลิตที่ได้ถั่วเหลือง 22,252 ตัน ถั่วเขียว 108,467 ตัน และถั่วลิสง 25,652 ตัน และปริมาณการนำเข้าถั่วเหลือง 2,684 ตัน ถั่วเขียว 33,472 ตัน และถั่วลิสง 9,943 ตัน แต่ทั้งนี้ในด้านเศรษฐกิจของประเทศ ถั่วเขียวถือเป็นวัตถุดิบสำคัญที่ใช้ในอุตสาหกรรมอาหาร ทั้งเส้นเส้น ใส่นม ขนมหวาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาหาร Plant-Based ที่ผู้บริโภคทั่วโลกมีแนวโน้มบริโภคโปรตีนจากพืชมากขึ้น เพราะถั่วเขียวมีโปรตีนสูง จึงเป็นวัตถุดิบตั้งต้นที่สำคัญของอาหารแห่งอนาคต นอกจากนี้ถั่วเขียวเกษตรกรยังนิยมนำไปปลูกเป็นพืชหลังนาเพื่อบำรุงดินและสร้างรายได้อีกด้วย

ด้วยเหตุนี้ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) โดยสถาบันการจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตร (สท.) ได้สำรวจและพบปัญหา ตลอดจนความต้องการข้างต้น ฝ่ายถ่ายทอดเทคโนโลยี สท. สวทช. จึงได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (วิทยาเขตกำแพงแสน) จ.นครปฐม วิจัยและพัฒนาพันธุ์ถั่วเขียวจนได้สายพันธุ์ KUMU แบ่งเป็นเบอร์ 1-5 และ 8 มีลักษณะเด่น คือ เมล็ดขนาดใหญ่ สุกแก่เร็ว ให้ผลผลิตได้สูงถึง 300 กิโลกรัม (กก.) /ไร่ ที่สำคัญด้านทานโรคราแป้งและใบจุดได้ดี

นำไปสู่การขยายผลภายใต้โครงการการ “ขยายผลเทคโนโลยีการผลิตถั่วเขียวคุณภาพสายพันธุ์ KUMU ด้วยกลไกตลาดนำการผลิต” เป็นโครงการที่ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) หรือ สวท. ปีงบประมาณ 2566 นำร่องในพื้นที่ต้นแบบกลุ่มวิสาหกิจชุมชนร่วมใจโนนค้อทุ่ง ต.โพนเมืองน้อย อ.ห้วยตะพาน จ.อำนาจเจริญ และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลคักใหม่ ต.คักใหม่ อ.ห้วยทับทัน จ.ศรีสะเกษ ซึ่งเป็น 2 พื้นที่หลักในโครงการฯ ที่ประสบความสำเร็จในการนำถั่วเขียวสายพันธุ์ KUMU มาปลูกเป็นพืชหลังนา และนำส่งออกให้แก่บริษัทเอกชนที่แปรรูปถั่วเขียวในประเทศเพื่อลดการนำเข้า สร้างรายได้ให้เกษตรกร และเป็นต้นแบบเกษตรกร แปลงเรียนรู้ และพื้นที่ต้นแบบการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวในระดับชุมชน

วิราภรณ์ มงคลไชยสิทธิ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) กล่าวว่า เพื่อพัฒนากลุ่มผู้ผลิตถั่วเขียวให้มีผลผลิตสูงและมีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาดถั่วเขียวทั้งในและต่างประเทศ โดยใช้กลไกตลาดนำการผลิต (Inclusive Innovation) เพื่อแก้ปัญหาของเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเขียวในประเทศไทย และการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์คุณภาพดี อีกทั้ง

การขาดความรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และปัญหาเรื่องตลาดรับซื้อผลผลิตของเกษตรกร ซึ่งหลังจาก มีการพัฒนาถั่วเขียว KUML ปรากฏว่าได้รับความนิยมจากเกษตรกร ที่นำไปปลูกเป็นพืชหลังนาเพื่อปรับปรุงดิน อีกทั้งยังช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร

ฉันทิญา คุ้มโต

ฉันทิญา คุ้มโต นักวิชาการอาวุโส ฝ่ายถ่ายเทเทคโนโลยี สท. สวทช. ให้ข้อมูลว่า เนื่องจากประเทศไทยประสบภาวะสภาพภูมิอากาศแห้งแล้งขาดแคลนน้ำ ทางรัฐบาลจึงส่งเสริมให้ลดการทำนาปรัง โดยให้ปลูกพืชทนแล้งหรือพืชที่ใช้น้ำน้อยแทนการทำนาปรัง พืชตระกูลถั่ว นับเป็นพืชที่มีความสำคัญ เพราะเป็นพืชอายุสั้น ใช้น้ำน้อย ช่วยตัดวงจรชีวิต โรคแมลงในพื้นที่นาข้าว และช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับดิน นอกจากนี้พืชตระกูลถั่วยังเป็นพืชที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศทั้งใช้ในการบริโภคและเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมแปรรูปต่างๆ แต่ผลผลิตพืชตระกูลถั่วในประเทศมีไม่เพียงพอ ต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศปีละหลายหมื่นล้านบาท พื้นที่การเพาะปลูกมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง ขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ที่ดีทำให้เกิดการตัดราคาทางตลาด ขาดองค์ความรู้ในการพัฒนาพันธุ์ และเกษตรกรไม่รู้ช่องทางการป้อนถั่วเขียวสู่ตลาด

สวทช. ได้ขยายผลถั่วเขียวสายพันธุ์ KUML โดยทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา และใช้กลไกตลาดนำการผลิต และดำเนินงานร่วมกับภาคเอกชน บริษัท กิตติพิศ จำกัด ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญในการผลักดันและยกระดับกลุ่มเกษตรกรในการบริหารจัดการ กำหนดมาตรฐานและราคาถั่วเขียว KUML รับซื้อผลผลิตถั่วเขียวปลอดภัย ในจ.สุพรรณบุรี สุรินทร์ และศรีสะเกษ โดยปริมาณความต้องการผลผลิตถั่วเขียวเพื่อแปรรูปเป็นถั่วกะเทาะซีก ปีละ 4,000 ตัน และบริษัท ข้าวคินดี จำกัด รับซื้อผลผลิตถั่วเขียวอินทรีย์ ในจ.อำนาจเจริญ โดยปริมาณความต้องการผลผลิตถั่วเขียวเพื่อแปรรูปเป็นพาสต้าถั่วเขียวอินทรีย์ปีละ 20 ตัน หลังจากได้ลงพื้นที่นำร่องในกลุ่มจ.อำนาจเจริญ และศรีสะเกษ พบว่าส่วนใหญ่เกษตรกรและตลาดนิยมจะเป็น ถั่วเขียวสายพันธุ์ KUML เบอร์ 4 และ 8 เพราะมีเมล็ดใหญ่ เหมาะกับในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ โดยจะมีการอบรมเกษตรกรในการปลูกที่มีทั้งปลูกแบบเคมีปลอดภัยและแบบอินทรีย์ การดูแล และการเพาะผลิตพันธุ์ ซึ่งทั้ง 2 จังหวัดเป็นต้นแบบเกษตรกร แปลงเรียนรู้ และพื้นที่ต้นแบบการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวอินทรีย์ในระดับชุมชน

ไพศาล แก้วบุตรดี เกษตร จ.อำนาจเจริญ กล่าวว่า ทางจังหวัดมีเป้าหมายในการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ภายในปีพ.ศ.2570 ประมาณ 300,000 ไร่ ขณะนี้พื้นที่เกษตรกรอินทรีย์ที่ได้การรับรองมีประมาณ 170,000 ไร่ ดังนั้นการส่งเสริมถั่วเขียว ถือเป็นอีกพืชที่สำคัญ เพราะมีการนำมาปลูกหลังหมดฤดูทำนา ซึ่งโครงการฯ นี้ นับว่าจะเป็นสารตั้งต้นที่จะขยายต่อยอดในการพัฒนาพันธุ์ถั่วเขียวอินทรีย์ชุมชน และขยายต่อไปยังแปลงข้าวอินทรีย์ในจังหวัดอำนาจเจริญ เพื่อเพิ่มผลผลิตถั่วเขียวให้มากขึ้นด้วย

ประมวล ชันซ์เพชร

ประมวล ชันซ์เพชร ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนร่วมใจโนนค้อทุ่ง กล่าวว่า ในพื้นที่ อ.หัวตะพาน มีสมาชิกกลุ่มประมาณ 40 คน มีพื้นที่ทำนารวมราวๆ 200 ไร่ แต่ละปีก็จะมีการส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกข้าวอินทรีย์ และการปลูกถั่วเขียวอินทรีย์ ซึ่งสายพันธุ์ KUML ที่มีการทดลองปลูกทั้งเบอร์ 4 และเบอร์ 8 ส่วนใหญ่ในพื้นที่จะเลือกปลูกเบอร์ 4 เป็นหลัก เพราะเมล็ดโต ด้านทานโรค มีความสุกแก่พร้อมกัน หากเก็บด้วยมือจะสามารถเก็บผลผลิตได้ 2 ชุด สามารถใช้รถเก็บเกี่ยวได้ โดยการปลูกถั่วเขียวดูแลง่ายเพราะจะใช้ความชุ่มชื้นจากดิน ไม่ต้องใช้น้ำ แต่ต้องปลูกหลังนาทันทีไม่เกินภายใน 1 สัปดาห์ เนื่องจากความชุ่มชื้นของดินจะหายไป นอกจากการส่งขาย เป้าหมายสำคัญคือช่วยบำรุงดินได้ดี มีผลผลิตเพิ่มขึ้นและคุณภาพดีขึ้นต่อเนื่อง และลดการใส่ปุ๋ยในนาข้าวได้เกินครึ่ง

ถั่วเขียวสายพันธุ์ KUML เบอร์ 4

ประมวล กล่าวต่อว่า ถั่วเขียวนับเป็นพืชหลังนามีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิมเท่าตัว จากเดิมปลูกถั่วเขียวพันธุ์ทั่วไป เหลือขายเล็กน้อยมีรายได้เฉลี่ยต่อไร่เพียง 1,500 บาท แต่ถั่วเขียวสายพันธุ์ KUML ทำแบบครบวงจร ตั้งแต่การปลูก การดูแล และการเก็บเกี่ยว ทำให้ผลผลิตที่ได้เพิ่มขึ้นมีรายได้เฉลี่ย 3,000 บาทต่อไร่ ซึ่งถือว่ามียาได้เพิ่มจากการเก็บเกี่ยวข้าวพักแปลงนา โดยตลอดระยะเวลา 2 เดือนที่เกษตรกรปลูกถั่วเขียวเป็นพืชหลังนา ตั้งแต่กรมการเกษตร-คุณภาพพันธุ์ของทุกปี ถั่วเขียวที่ได้ส่งจำหน่ายให้กับบริษัท ข้าว ดิน ดี จำกัด ที่รับซื้อผลผลิตถั่วเขียว KUML ในราคา กิโลกรัมละ 40 บาท ไปผลิตและแปรรูปเป็นพาสต้าออร์แกนิกส์ ส่งขายทั้งในและต่างประเทศและกลุ่มยังสามารถขายเมล็ดถั่วเขียว (grain) ให้กับผู้บริหาร โภคภายใต้บริษัท บ้านต้นข้าว จำกัด ของกลุ่มในราคา กิโลกรัมละ 80 บาท และที่สำคัญกลุ่มสามารถเก็บเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวไว้ใช้เอง เพื่อนำต้นทุนการซื้อเมล็ดพันธุ์ในการปลูกฤดูกาลถัดไป และเกิดความยั่งยืน

ถั่วเขียวสายพันธุ์ KUML เบอร์ 8

ด้านวิชัย ศรี โพธิ์งาม เกษตร จ.ศรีสะเกษ กล่าวว่า จังหวัดนี้เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน โดยมีพื้นที่ปลูกข้าวในปีทั้งสิ้น 3,000,799 ไร่ เกษตรกรผู้ผลิตข้าวจำนวน 235,558 ครัวเรือน ผลผลิตเฉลี่ย 405.23 กิโลกรัม/ไร่ ปัจจุบันในศรีสะเกษมีพื้นที่ปลูกถั่วเขียวกว่า 1,400 ไร่ ผลผลิตที่ได้มีจำนวนไม่มาก อาจเป็นเพราะมีการปลูกถั่วเขียวสายพันธุ์ดั้งเดิมเฉลี่ย 70 กิโลกรัมต่อไร่ หรือ 100 ตันต่อปี แต่เนื่องด้วยความต้องการของประเทศกว่า 1 แสนตัน จึงได้ร่วมส่งเสริมการปลูกถั่วเขียวให้กับเกษตรกร โดยตั้งแต่ปี 2564 จังหวัดได้ส่งเสริมปลูกพืชหลังนา โดยเฉพาะถั่วเขียวสายพันธุ์ KUML ซึ่งมีศักยภาพเพิ่มผลผลิตได้ประมาณ 300 กิโลกรัมต่อไร่ และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้น

ไพฑูรย์ ฝางคำ

ไพฑูรย์ ฝางคำ ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลฝักไหม กล่าวว่า ในค.ฝักไหม มีเกษตรกรที่เป็นสมาชิก 101 ครัวเรือน มีพื้นที่นาประมาณ 1,600 ไร่ ซึ่งปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์เป็นหลัก ซึ่งเดิมพืชหลักนาที่ปลูกจะเป็นถั่วพรี้า ปอเทือง เพื่อบำรุงดิน แต่กินไม่ได้ จึงได้หันมาปลูกถั่วเขียวพันธุ์ทั่วไปได้ 5 ปี หาได้ง่าย ได้ผลผลิตประมาณ 75 กิโลกรัมต่อไร่ ปัจจุบันหันมาลองปลูกถั่วเขียวสายพันธุ์ KUML เบอร์ 8 ได้ 3 ปี พื้นที่ประมาณ 60 ไร่ ทำให้เห็นข้อแตกต่างเพราะพันธุ์ KUML จะอายุสั้น ให้ผลผลิตดี ออกผลพร้อมกัน ซึ่งในพื้นที่ที่เคยปลูกถั่วมาต่อเนื่อง 3 ปี พอหันมาปลูกสายพันธุ์นี้ก็จะได้ผลผลิตเพิ่มถึงประมาณ 200 กิโลกรัมต่อไร่ ทำให้ลดแรงงานคนในการเก็บ และราคาขายถั่วเขียวทั่วไปจะอยู่ที่ประมาณ 20-25 บาทต่อกิโลกรัม แต่ในพื้นที่ค.ฝักไหมเป็นถั่วเขียวอินทรีย์จะสามารถส่งขายได้ 45 บาทต่อกิโลกรัม อีกทั้งเรายังเพาะพันธุ์ถั่วเขียวไว้ปลูกในชุมชนได้เองด้วย

วิรัชศักดิ์ บุญเชิญ ผอ.สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวเสริมว่า ในปี 2567 ได้วางแผนขยายผลถั่วเขียวสายพันธุ์ KUML ผ่านกิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตถั่วเขียว KUML แบบครบวงจร ส่วนการใช้กลไกตลาดนำการผลิต จะดำเนินงานใน 4 จังหวัดนำร่อง คือ ศรีสะเกษ เพชรบูรณ์ พะเยา และร้อยเอ็ด และจะขยายผลให้ครอบคลุมใน 5 จังหวัดพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นด้านการเกษตร แผนแม่บทย่อย เกษตรปลอดภัย

เกษตรลำปาง แนะนำเกษตรกรหยุดเผาในพื้นที่การเกษตรอย่างยั่งยืน ด้วย 9 ทางเลือก จัดการเศษวัสดุทางการเกษตรภายใต้ 3R Model

นายชาญณรงค์ วิรุณสาร เกษตรจังหวัดลำปาง กล่าวว่า การเผาในพื้นที่การเกษตร ก่อให้เกิดผลกระทบและปัญหาต่าง ๆ อย่างมากมาย ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำให้ดินเสื่อมสภาพ ขาดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้เกษตรกรได้ผลผลิตลดลง ส่งผลต่อต้นทุนการผลิตที่ต้องเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น รัฐบาลจึงได้ให้ความสำคัญในการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยมอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร ซึ่งได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง

ในปี 2567 มุ่งเน้นการรณรงค์ เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ กระตุ้นจิตสำนึก ของเกษตรกรให้หยุดเผาในพื้นที่การเกษตร นำเสนอทางเลือกต่าง ๆ ให้แก่ เกษตรกรเพื่อทดแทนการเผา ได้ดำเนินการเชิงรุกผ่านหลักการ 3R ให้แก่ เกษตรกร ประกอบด้วย การส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมปลูก พืชเป็นการปลูกแบบไม่เผา ภายใต้มาตรฐาน GAP PM2.5 Free การ ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนชนิดและวิธีการปลูกพืชบนพื้นที่สูง จากพืชที่ยังใช้ระบบ การเผา เช่น ข้าวโพด เป็นไม้ผล ไม้ยืนต้น และ การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนชนิด และวิธีการปลูกพืชบนพื้นราบ โดยเน้นการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ให้เกิดมูลค่า ทางเศรษฐกิจและเป็นประโยชน์ต่อดิน

ทั้งนี้ สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง ขอแนะนำ 9 ทางเลือก ในการจัดการเศษ วัสดุทางการเกษตรภายใต้ 3R Model ให้แก่เกษตรกร เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มรายได้ และแก้ปัญหการเผาในพื้นที่การเกษตรอย่างยั่งยืน โดยแนะนำให้ใช้การ ไถกลบทดแทนการเผา และเป็นการเพิ่มปุ๋ยให้ดิน หรือผลิตปุ๋ยหมัก ทำปุ๋ยอินทรีย์

จากเศษวัสดุ ช่วยลดต้นทุนการใช้ปุ๋ย การนำเศษวัสดุมาทำอาหารหมักเลี้ยงสัตว์ เช่น ฟางข้าวหมัก ช่วยลดต้นทุนอาหารสัตว์ หรือนำขี้ข้าวโพดหรือฟาง มาทำ วัสดุเพาะปลูกและเพิ่มรายได้ โดยนำเศษวัสดุมาผลิตเชื้อเพลิงอัดแท่งหรืออัดก้อน เพาะเห็ด สร้างอาหาร สร้างรายได้ ผลิตฟางอัดฟ่อนขายเป็นก้อน นำส่งจำหน่าย ให้โรงไฟฟ้าชีวมวล หรือแปรรูปเป็นสินค้าชนิดอื่นเพิ่มมูลค่า เช่น กระจาดต้นไม้ กระจาดฟางข้าว เป็นต้น

เกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ เดินหน้ารณรงค์ส่งเสริมหยุดเผาในพื้นที่เกษตร สร้างจิตสำนึกของเกษตรกรให้หยุดเผาในพื้นที่การเกษตร

นายไพศาล แก้วบุตรดี เกษตรจังหวัดอำนาจเจริญเปิดเผยว่า ฝุ่นมลพิษ PM 2.5 สาเหตุส่วนใหญ่ในพื้นที่ภาคอีสานเกิดจากการเผาวัสดุทางการเกษตรเพื่อเตรียมการเพาะปลูกฤดูกาลใหม่ สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ จึงเร่งรณรงค์ส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร เพื่อสร้างการรับรู้ให้เกษตรกรได้ตระหนักถึงผลกระทบจากการเผา สร้างการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผา พร้อมทั้งกระตุ้นจิตสำนึกของเกษตรกรให้หยุดเผาในพื้นที่การเกษตร โดยล่าสุดเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญได้ลงพื้นที่ แปลงนาสาธิต หมู่ที่ 2 ตำบลคำพระ อำเภอหัวตะพาน เพื่อแนะนำทางเลือกพร้อมสาธิตการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น การอัดฟางก้อนเพื่อเก็บไว้เป็นอาหารสัตว์ การไถกลบตอซัง โดยให้เกษตรกรนำวัสดุตอซังที่เหลือใช้จากไร่นามาใช้เป็นวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อช่วยเพิ่มคุณภาพดินเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการผลิตแล้วยังเป็นการรณรงค์ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนทัศนคติไม่เผาตอซังได้อีกด้วย

สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประชาสัมพันธ์

โรคขอบใบแห้งในข้าว (Bacterial Leaf Blight Disease) สาเหตุ : เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย *Xanthomonas oryzae* pv. *oryzae*

12/02/2567 | 27 |

สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประชาสัมพันธ์

โรคขอบใบแห้งในข้าว (Bacterial Leaf Blight Disease) สาเหตุ : เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย *Xanthomonas oryzae* pv. *oryzae*

ลักษณะอาการ ขอบใบมีรอยขีดข้ำ ต่อมาเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ที่แผลมีหยดน้ำสีครีมคล้ายยางสน กลมๆ ขนาดเล็กเท่าหัวเข็มหมุด ต่อมาจะกลายเป็นสีน้ำตาล และหลุดไปตามลม น้ำหรือฝน แผลจะขยายขนาดไปตามความยาวของใบ บางครั้งขยายเข้าไปข้างในตามความกว้างของใบ ขอบแผลมีลักษณะเป็นขอบลายหยัก ใบที่เป็นโรคขอบใบจะแห้งและม้วนตามความยาว บางกรณีเชื้อ เข้าทำลายทำให้ท่อน้ำท่ออาหารอุดตันต้นข้าวจะเหี่ยวเฉาและตายอย่างรวดเร็ว เรียกอาการของโรคนี้ว่า “ครีเสก” (kresak) ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของโรคในระยะกล้า การที่ใบแห้งตาย มีผลต่อขบวนการสังเคราะห์แสง ทำให้ผลผลิตของข้าวลดลง ถ้าเป็นโรคในระยะออกรวงจะทำให้เปอร์เซ็นต์การติดเมล็ดลดลง และเปอร์เซ็นต์เมล็ดลีบสูงขึ้น น้ำหนักเมล็ดเบา คุณภาพเมล็ดไม่ได้มาตรฐาน เมื่อนำเมล็ดที่เป็นโรคไปขัตสีเมล็ดข้าวจะหักง่าย

การแพร่ระบาด

เชื้อสามารถแพร่กระจายไปกับน้ำ ลม ฝน สภาพแวดล้อมที่มีความชื้นสูง เช่น ฝนตก ลมแรง เป็นต้น พบการระบาดรุนแรง ในพื้นที่ที่มีการระบายน้ำไม่ดี น้ำขัง หรือมีร่มเงา และมีการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนในอัตราสูง

คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัด

1. ควรเฝ้าระวังการเกิดโรคถ้าปลูกข้าวพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคนี้ เช่น พันธุ์พิษณุโลก 2 ชัยนาท 1 กข 41 กข47 กข49 เป็นต้น
2. ไม่ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนมากในดินที่อุดมสมบูรณ์อยู่แล้ว

3. ไม่ระบายน้ำจากแปลงที่เป็นโรคไปสู่แปลงอื่น
  4. เมื่อเริ่มพบอาการของโรคบนใบข้าวใช้ชีวภัณฑ์ ได้แก่ เชื้อบีเอส (Bacillus subtilis) หากพบอาการของโรครุนแรงให้พ่นทุก 7 วัน
  5. สารเคมีป้องกันกำจัด : สารแบคทีเรีย หรือไตรเบซิคคอปเปอร์ซัลเฟต หรือเซตริฟโตมัยซิน ซัลเฟต+ออกซีเตตราไซครินไฮโดรคลอไรด์ หรือซิงค์ไทอะโซล อัตราตามคำแนะนำ
  6. การพ่นสารเคมีให้มีประสิทธิภาพในการควบคุมโรคขอบใบแห้งให้ดีขึ้น ควรพ่นเมื่อพบโรคในระยะเริ่มแรก หากพบการระบาดเป็นหย่อมๆ ให้พ่นเฉพาะบริเวณที่เป็นโรค โดยพ่นจากบริเวณที่ไม่เป็นโรคเข้าหาบริเวณที่เป็นโรค และพ่นบริเวณข้างเคียงของหย่อมที่เป็นโรค (ด้านละ 1 เมตร) เพื่อป้องกันการระบาดของโรค การณีพบการระบาดของโรคกระจาย
- ทั่วแปลง ให้พ่นสารทั่วแปลง สำรวจแปลงหลักจากพ่นสาร 7 วัน หากพบการระบาดของโรคเพิ่มขึ้น ให้พ่นซ้ำ ทำเช่นนี้จนกว่าจะไม่พบการระบาดของโรคเพิ่มขึ้น

#สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา : ศูนย์วิจัยข้าวชัยนาท, ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดชัยนาท
 ขอรับคำปรึกษาเพิ่มเติมได้ที่ : สำนักงานเกษตรอำเภอหรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้บ้านท่าน
 ข่าว : สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 เผยแพร่โดย : กฤตยา ส.ปชส.อย.